

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2009/10:37

Stenografiska
uppteckningar
2009/10:37

Söndagen den 9 maj

1 § Ekofinrådet

Finansminister Anders Borg

**Information och samråd inför extra möte i Europeiska unionens råd
för ekonomiska och finansiella frågor den 9 maj 2010**

Anf. 1 VICE ORDFÖRANDEN:

Härmed förklarar jag samrådet öppnat och hälsar finansministern välkommen.

Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru ordförande! Vi har haft en relativt omfattande diskussion och nu brutit för att det ska ske två parallella arbeten. Dels ska det tas fram en kommuniké, dels ska det arbetas fram ett nytt förslag till ett legalt beslut.

Låt mig börja med det legala. Det är redan vid denna tidpunkt klart att artikel 3, den mer omfattande garantivarianten som sedan har indikationer för artikel 4, har lyfts ut. Artikel 3 om garantier har alltså lyfts ur, och det har indikationer för att betydande delar av artikel 4 därmed faller ur. Bakgrunden till detta är att Legal Service klargjort att vi i enlighet med fördraget inte kan, inte får, fatta ett sådant beslut. Man kan inte överlåta ett beslutsfattande som rör ekonomiska resurser för enskilda medlemsländer på den här legala grunden, och man kan inte heller införa kvalificerad majoritet för att fatta den typen av beslut. Artikel 3 kommer möjligtvis att återkomma under kvällen i själva kommunikén som en ambition från euroländerna att skapa ett mellanstatligt avtal med denna innebörd. Det är den första stora förändringen.

När det sedan gäller faciliteten i artikel 122.2 innebär den att det i dag finns i storleksordningen 50 miljarder i denna facilitet, och man skulle då kunna tillföra 10 miljarder. Det skulle innebära 60 miljarder som kan användas för medlemsländerna även i euroområdet, på samma villkor och med samma konditionalitet etcetera som i dag gäller för betalningsbalansfaciliteten.

Det vi fortsatt har att göra i kväll – om jag börjar med kommunikén – är att den troligen kommer att innehålla fyra fem olika punkter. Den första är att det kommer att finnas ett krav på att de berörda länder som har bekymmer med sina underskott vidtar ytterligare konsolideringsåtgärder och att de nu anger nivåbelopp och tidpunkter för detta. Det råder naturligtvis fortsatt en diskussion om det, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Nästa del av kommunikén måste klargöra att artikel 122.2 ger utrymme att hjälpa medlemsländer i euroområdet med i storleksordningen 60 miljarder. Låt mig i detta sammanhang nämna att det från vår sida framförts, men också från Polen och ett antal andra länder, att detta inte får innebära att vi underminerar resurserna att hjälpa de central- och östeuropeiska länder som nu är beroende av den finansiella stabilitetsmekanismen i betalningsbalansfaciliteten. Det arbetar man med. En diskussion som rör detta är att man kan få upp volymen 60 miljarder genom att låta lånen enbart utgöra en delgaranti. Det blir naturligtvis en större summa om lånet bara garanterar 50 procent av beloppet.

Dessa belopp ryms inom ramen för unionens egna medel. För svensk del skulle det innebära att vi, precis som vid betalningsbalansfaciliteten, har ett antal på 2,8 procent om allt detta fallerar; det förefaller dock mindre sannolikt. Det är samma typ av svenskt åtagande som vi i dag har i betalningsbalansfaciliteten för samma belopp, dock med denna utvidgning på 10.

Det förs också en diskussion om huruvida vi ska kunna utnyttja Valutafondens flexibla kreditmekanism, den som hittills Mexiko och Polen har använt. Där skulle då finnas möjlighet att tillföra rätt betydande belopp för de länder som är kvalificerade för den. Den flexibla kreditmekanismen är den som inte är konditionell, den förutsätter alltså inte ett IMF-program. Varken Polen eller Mexiko har ju ett sådant. Det är således en annan typ av facilitet än den som har omfattat Grekland.

Den ytterligare del som måste tillföras i kommunikén rör ett bredare paket som är mer framåtsyftande. Det rör det som i de papper ni har fått i dag är artikel 3. Det måste vidarearbetas. Det måste förmodligen innehålla ett mellanstatligt avtal för euroländerna med någon typ av veto-rättsmekanism. Den bredare texten måste också återkomma till stabilitets- och tillväxtpakten. Den Van Rompuy-grupp som finansministrarna ska delta i kommer nu att i stället sammanträda den 12 maj; det tidigare datumet var väl den 21 maj. Nu ska vi försöka skynda på det arbetet. Kommunikén bör även innehålla någon typ av uppfattning om att vi måste hitta bättre regleringar för att säkra stabiliteten på de finansiella marknaderna.

Det är alltså två beslut som nu förmodligen kommer att fattas på rådet, dels en kommuniké ungefär i enlighet med de punkter jag här angivit, dels ett beslut; ni har sett det första utkastet. Det jag har understrukit är att artikel 3 och betydande delar av artikel 4, möjligtvis även någon ytterligare, har fallit och måste i stället landa i att vara ett mellanstatligt avtal mellan euroländerna.

Däremot förefaller det möjligt att det i kväll fattas beslut om artikel 122.2 omfattande de 60 miljarderna. Det skulle göra att vi landar på en siffra på stödåtgärder som skulle inkludera i bästa fall en konkret siffra för 122.2 och en konkret siffra för ett eventuellt IMF-belopp. Parallellt med detta äger nu möten rum i Basel mellan centralbankerna där ECB:s styrelse sitter. Det är möjligt att de i enlighet med vad som har sagts ska återkomma med ytterligare beslut. Där är utgångspunkten att alla måste respektera deras självständighet.

Jag vet att vi har kort om tid och att detta blev en rätt summarisk redogörelse för en lång diskussion. Jag kan gärna återkomma senare i kväll om det visar sig nödvändigt.

Anf. 3 JACOB JOHNSON (v):

Artikel 3 handlar ju om garantier från euroländerna, men den faller tydligen ur. Artikel 122.2, de 60 miljarderna, gäller alla EU-länder, om jag förstår det rätt. Det är föranlett av krisen i euroländerna. Går de 60 miljarderna till euroländerna eller går de generellt?

Anf. 4 STAFFAN DANIELSSON (c):

Jag kan haka på där. Jag undrar om finansministern kunde förtydliga lite grann vad i dokumentet som rör eurozonens länder och vad som rör EU-27. Det är skrivet väldigt mycket utifrån eurozonen.

Anf. 5 MONICA GREEN (s):

Betydande delar av artikel 4 skulle också falla bort, sade finansministern. Det är en mycket lång artikel. Därför är jag nyfiken på vad som kommer att finnas kvar.

Sedan en liten petitesse som kanske egentligen inte hör hit. När vi blivit kallade till dessa samråd har det stått att vi blivit kallade på grund av Greklandspaketet, men det är ju ett helt annat paket vi nu diskuterar.

Anf. 6 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag börjar med Jacob Johnsons fråga. Artikel 3 kommer inte att inkluderas i den text vi gemensamt ska besluta om på rådet i kväll. De delar av artikel 4 – för att följa upp Monica Greens fråga – som berör procedurer för artikel 3 kommer att bortfalla. Det beror på att det med stor sannolikhet så småningom kommer att återkomma ett mellanstatligt avtal mellan euroländerna som täcker det som i detta förslag rör artikel 3.

Det är riktigt som Jacob Johnson påpekar att när det gäller artikel 122.2 om de 50 + 10 är det någonting som rör hela EU-27. Det ligger också i Staffan Danielssons fråga. Där ska man dock komma ihåg att dessa pengar i dag via betalningsbalansfaciliteten är tillgängliga för länder utanför euroområdet. Det vi nu gör är att vi, såvitt vi har kunnat bedöma, på likartade eller lika villkor gör dem möjliga att användas även för euroländerna. Det är alltså pengar som redan finns tillgängliga för icke-euroländerna.

Vi har markerat att man här måste hitta något sätt att få upp summan av det enkla skälet att vi måste ha garantier för de öst- och centraleuropeiska länderna, att de ska ha samma stöd i detta som tidigare. Det är centralt för oss givet Lettland. Vi har fått stöd i den synpunkten från Polen med flera öst- och centraleuropeiska länder.

När det gäller Monica Greens fråga är det så att alla de delar av artikel 4 som rör artikel 3 faller ur. Den måste renodlas till att bara röra det som gäller artikel 122.2.

Anf. 7 JACOB JOHNSON (v):

Vad säger Storbritannien? Är det majoritetsbeslut som gäller? Kan Storbritannien bli nedröstat?

Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (m):

Storbritannien har gjort inlägg som är väldigt nära och i linje med dem som vi gjort från svensk sida; kanske är de något mer skeptiska. Jag

uppfattar den brittiska positionen så att om artikel 3 är med är detta oacceptabelt för dem. Nu är följaktligen artikel 3 inte med, och då bör det övriga kunna vara sådant, om vi förhandlar detta rätt, att artikel 2 bör vara acceptabelt för Storbritannien. Så har jag uppfattat Alistair Darling, som företräder Storbritannien.

Anf. 9 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi har kommit väldigt mycket närmare än vi gjorde vid förra samrådet. Jag är därför beredd att säga att jag sammanfattar det hela så att det finns stöd i nämnden för regeringens ståndpunkt. Har någon någonting emot den formuleringen?

Anf. 10 JACOB JOHNSON (v):

Nej, jag har ingenting emot den formuleringen, men jag vill ändå anmäla avvikande mening eftersom pengar här går till euroländerna. Jag tycker att de måste sköta det själva.

Anf. 11 VICE ORDFÖRANDEN:

Det är noterat. Finns det någonting mer att tillägga från finansministerns sida för närvarande?

Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi kommer att samlas åter om en liten stund. Jag tror att det är den första återsamlingen. Sedan tror jag att vi kommer att ha en ny paus, och vi kommer säkert att ha ännu en paus under natten, innan detta är slutfört. Om det utvecklar sig så att vi kan behöva en ytterligare återkoppling, att någonting ändras i relation till detta, har vi för avsikt att i så fall återkomma till nämnden. Vi återkommer innan ni har somnat.

Anf. 13 MONICA GREEN (s):

Jag har ytterligare en fråga. Om det blir ett sådant läge att det krävs ett riksdagsbeslut, hur snabbt måste vi i så fall återkomma till riksdagen? Hur snabbt måste riksdagen hantera det i så fall?

Anf. 14 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det vi nu gör är att anföra att dessa medel på 60 miljarder euro även kan användas för euroländer. Om det sedan blir aktuellt att använda dem föreställer jag mig att vi kommer att förfara på samma sätt som med Lettland, Rumänien och Ungern och att frågan återkommer till riksdagen för formellt beslut. Jag vill inte ge mig in på exakt hur vi gör, ifall vi gör det i form av skrivelser eller propositioner. Jag föreställer mig att vi gör på precis samma sätt som vi har gjort under betalningsbalansfaciliteten. Om det är direkta pengar, som i fallet Lettland, blir det i form av en proposition. Om det enbart rör dessa medel föreställer jag mig att det sker på sedvanligt sätt, som med Rumänien och Ungern.

Anf. 15 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att det finns stöd i nämnden för regeringens ståndpunkt men med avvikande mening från Vänsterpartiet. Det innebär att finansministern måste komma tillbaka om det blir helt ändrade förhål-

landen, för då kommer detta beslut inte längre att gälla. Vi uppmanar därför finansministern att ringa. Vi är alltid vakna.

Vi hoppas att det går bra i dessa diskussioner och att man kommer fram till någonting innan börserna öppnar.

Jag tackar alla för deltagandet i samrådet.

2009/10:37

9 maj

Innehållsförteckning

1 § Ekofinrådet	1
Anf. 1 VICE ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (m)	1
Anf. 3 JACOB JOHNSON (v)	3
Anf. 4 STAFFAN DANIELSSON (c)	3
Anf. 5 MONICA GREEN (s)	3
Anf. 6 Finansminister ANDERS BORG (m)	3
Anf. 7 JACOB JOHNSON (v)	3
Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (m)	3
Anf. 9 VICE ORDFÖRANDEN	4
Anf. 10 JACOB JOHNSON (v)	4
Anf. 11 VICE ORDFÖRANDEN	4
Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (m)	4
Anf. 13 MONICA GREEN (s)	4
Anf. 14 Finansminister ANDERS BORG (m)	4
Anf. 15 VICE ORDFÖRANDEN	4